Scouts als burgerslachtoffer

Frank Jan Goetgeluk

Scouting
Vrijheid in herdenken

Frank Jan Goetgeluk is geboren op 6 januari 1923 in Rotterdam. Hij was de zoon van Johannes Bernardus Goetgeluk en Lena Bos.

Hij werd zeeverkenner bij groep 20 Theofilusgroep in Rotterdam. Deze groep werd op 11 april 1925 opgericht door Hopman M.J. Heistek en was onderdeel van CJMV Theofilus. De groep droeg een bruine das. Het was eerst een landverkennersgroep, maar veranderde later naar zeeverkenners. De loodsenstam heette Willem Barents. De groep had haar troeplokaal op Zoutziederstraat 19. Frank Jan werd in september 1937 lid van de groep en op 8 december 1937 geïnstalleerd. Hij woonde toen in de Blokmakerstraat 24 in Rotterdam. Hij werd verkenner derde en tweede klas en ging in juni 1940 over naar de Willem Barentszstam. Op 29 november 1940 werd hij daar als loodsgast (voortrekkersgast) geïnstalleerd.

Direct na de inval door de Duitsers melden scouts zich in Rotterdam op posten zoals de politiebureaus en de hulpposten van de Vrouwelijke Vrijwillige Hulp. Door het wegvallen van de telefoonverbindingen werden de scouts onder andere ingezet als ordonnansen. Ze hielpen met regelen van verkeer, het vervoer van slachtoffers en het graven van tijdelijke graven. Een groot deel van de stad was nog strijdtoneel dus het werk was niet ongevaarlijk. Of en waar Frank Jan actief was is niet bekend. Zijn groep ging na het verbod op Scouting op 2 april 1941 ondergronds verder als één van de groepen van de CJMV, die niet verboden werd door de bezetter. De groep kreeg de naam Club M (M van matrozen) en kwam samen op vrijdagavond in het Theofilusgebouw aan de Oranje Nassaustraat.

Frank Jan werkte in de oorlog als kantoorbediende bij Van Berkel's Patent. Dit was een fabriek voor de bouw van watervliegtuigen en -motoren, later ook van weegschalen en snijmachines. De geallieerden voerden regelmatig bombardementen uit op de nabijgelegen werf van Wilton-Fijenoord. Op 31 maart 1943 werden bij vergissing zware bombardementen uitgevoerd op het havenbekken, oostelijk van de Schiedamse scheepswerf Wilton-Feijenoord. Deze fatale fout kostte het leven van ruim 400 burgers en één Amerikaanse piloot. Ook de fabriek van Van Berkel's Patent werd geraakt en hierbij kwamen 28 medewerkers om het leven. Frank Jan was één van hen. Hij was pas 20 jaar. In de krant verschenen in de dagen daarna lijsten van slachtoffers. Frank Jan werd genoemd bij de eerste aanvullingslijst.

Achttien van de 28 slachtoffers van het bedrijf zijn op 7 april 1943 begraven op de begraafplaats Crooswijk in separate graven. Op 30 oktober 1943 is op deze begraafplaats voor alle omgekomen medewerkers van Van Berkel's Patent een monument opgericht waarop hun namen zijn aangebracht.

Het monument ‘Het Vergeten Bombardement’ herinnert de inwoners van Rotterdam en Schiedam aan het zware bombardement van 31 maart 1943. Deze fatale fout kostte het leven van ruim 400 burgers en één Amerikaanse piloot.

Meer informatie

[Frank Jan Goetgeluk (Rotterdam, 6 januari 1923 - Rotterdam, 31 maart 1943) - Oorlogsbronnen.nl]

[Overlijden Frank Jan Goetgeluk op 31 maart 1943 te Rotterdam » Open Archieven]

[Bommen op Van Berkel's Patent | Stichting Voorouder]

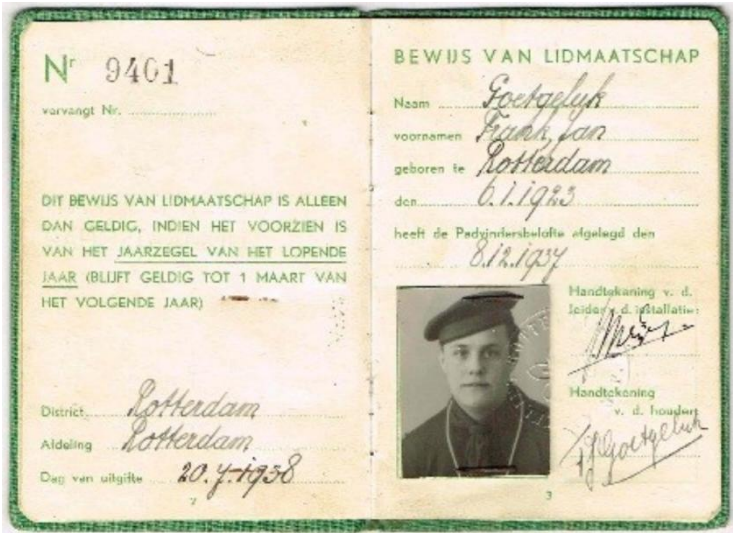
[Rotterdam - Begraafplaats Crooswijk - - graf 2266429]

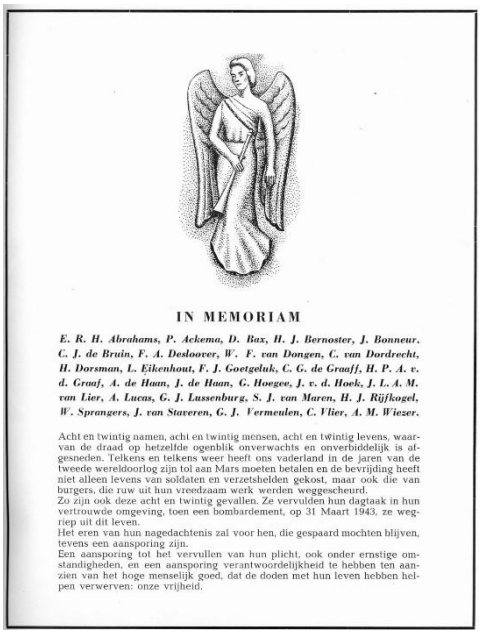
Installatiekaarten, Scoutingmuseum Baarn

Boekje “In en Om de Twintig “(1925-1945), jubileum uitgave 40 jaar.

[Diversen - Oorlogsmonumenten - Frank-Jan-Goetgeluk-1923-1943]

[Het nationale dagblad : voor het Nederlandsche volk » 06 apr 1943 - Art. 62 | Delpher]

IN MEMORIAM

E. R. H. Abrahams, P. Ackema, D. Bax, H. J. Bernoster, J. Bonneur, C. J. de Bruin, F. A. Desloover, W. F. van Dongen, C. van Dordrecht, H. Dorsman, L. Eikenhout, F. J. Goetgeluk, C. G. de Graaff, H. P. A. v. d. Graaf, A. de Haan, J. de Haan, G. Hoegee, J. v. d. Hoek, J. L. A. M. van Lier, A. Lucas, G. J. Lussenburg, S. J. van Maren, H. J. Rijfkogel, W. Sprangers, J. van Staveren, G. J. Vermeulen, C. Vlier, A. M. Wiezer.

Acht en twintig namen, acht en twintig mensen, acht en twintig levens, waarvan de draad op hetzelfde ogenblik onverwachts en onverbiddelijk is afgesneden. Telkens en telkens weer heeft ons vaderland in de jaren van de tweede wereldoorlog zijn tol aan Mars moeten betalen en de bevrijding heeft niet alleen levens van soldaten en verzetshelden gekost, maar ook die van burgers, die ruw uit hun vreedzaam werk werden weggescheurd.
Zo zijn ook deze acht en twintig gevallen. Ze vervulden hun dagtaak in hun vertrouwde omgeving, toen een bombardement, op 31 Maart 1943, ze wegriep uit dit leven.
Het eren van hun nagedachtenis zal voor hen, die gespaard mochten blijven, tevens een aansporing zijn.
Een aansporing tot het vervullen van hun plicht, ook onder ernstige omstandigheden, en een aansporing verantwoordelijkheid te hebben ten aanzien van het hoge menselijk goed, dat de doden met hun leven hebben helpen verwerven: onze vrijheid.

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op http://vrijheid.scouting.nl voor meer informatie en alle andere verhalen.